

Gymnasieskolan: sökande och antagna 2012

UF0105

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	5
1.1	Statistiska målstorheter.....	5
1.1.1	Objekt och population.....	5
1.1.2	Variabler.....	5
1.1.3	Statistiska mått.....	6
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	6
1.1.5	Referenstider.....	6
1.2	Fullständighet.....	6
B.2	Tillförlitlighet.....	6
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	6
2.2	Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1	Urval.....	6
2.2.2	Ramtäckning.....	6
2.2.3	Mätning.....	6
2.2.4	Svarsbortfall.....	7
2.2.5	Bearbetning.....	7
2.2.6	Modellantaganden.....	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	7

B.3	Aktualitet	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	Jämförbarhet och sammanvändbarhet	8
4.1	Jämförbarhet över tiden	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	8
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	8
5.1	Spridningsformer	8
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Skolväsende och barnomsorg

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Skolverket
Postadress: 106 20 Stockholm
Besöksadress: Fleminggatan 14
Kontaktperson: Christina Sandström
Telefon: 08-527 332 00
Telefax: 08-24 44 20
E-post: fornamn.efternamn@skolverket.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Emma Snöliilja / Lars Jehpsson
Telefon: 019-17 69 89 / 019-17 66 12
Telefax: 019-17 70 85
E-post: skolstatistik@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Gymnasieskolor är skyldiga att ge uppgifter till CSN rörande elever enligt 6 kap. 6 § studiestödslagen (1999:1395), 6 kap. 9 § studiestödsförordningen (2000:655) samt enligt Centrala studiestödsnämndens föreskrift CSNFS 2001:6.

Uppgifterna som lämnats till CSN levereras sedan till SCB i enlighet med lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) samt i Skolverkets förordning SKOLFS 2011:142.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Insamlingen av elever i gymnasieskolan och insamlingen av sökande till gymnasieskolan baserar sig på individuppgifter. Registerutdrag enligt Personuppgiftslagen lämnas på begäran av enskild person.

A.8 Gallringsföreskrifter

Bevarandebehovet kan för närvarande inte bedömas och är under utredning. Primärmaterial (datafiler) behålls i 2 år medan blanketterna makuleras efter ca 3 år.

A.9 EU-reglering

Statistiken berörs inte av någon EU-reglering.

A.10 Syfte och historik

Uppgifterna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att det ska ge en samlad bild av skolans verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå.

Uppgifterna rörande sökande och antagna har samlats in sedan början av 70-talet. År 1992 ändrades referenstidpunkten för antagna från 15 september till 15 oktober.

A.11 Statistikanvändning

De viktigaste användarna är Skolverket (det nationella uppföljningssystemet samt den officiella statistiken), SCB:s prognosinstitut, Utbildningsdepartementet, Universitetskanslersämbetet, skolor, kommuner och andra skolhuvudmän, företag, forskare och massmedia. Uppgifterna i registret används även till den internationella rapporteringen.

A.12 Uppläggnings och genomförande

SCB genomför insamlingen på uppdrag av Skolverket och det är Skolverket som ansvarar för publiceringen.

Insamlingen av sökande och antagna elever i gymnasieskolan är en totalundersökning. Undersökningen bygger på uppgifter från ansökningar till gymnasieskolans program. Uppgifterna samlas dels in från kommunernas gymnasieanagningsorganisation samt direkt från fristående skolor med eget gymnasieintag.

Uppgifterna avser den 1 juli med ändringar för nyval t.o.m. den 15 oktober eller närliggande vardag. Dessa uppgifter kompletteras med datamaterialet från gymnasieskolans elevregister per den 15 oktober eller närliggande vardag.

En sökande har redovisats som antagen på sitt förstahandsval om han/hon har tagits in på detta val enligt antagningsnämndens besked eller om han/hon enligt elevstatistiken går på detta val den 15 oktober eller närliggande vardag.

A.13 Internationell rapportering

Uppgifter från insamlingen rapporteras bl.a. till OECD och Eurostat. Statistiken ingår även i Nordisk statistisk årsbok.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

I dagsläget finns inga planerade förändringar till kommande insamlingar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB deklarerar kvaliteten i sina undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik*

(MIS2001:1) i serien *Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Objekt är personer som sökt gymnasieutbildning till termin 1. Målpopulationen är samtliga personer som sökt gymnasieutbildning till termin 1 per den 1 juli. Rampopulationen är elever inrapporterade till kommunernas antagningskansli samt från fristående skolor med eget gymnasieintag. Elever inskrivna i gymnasiesärskolan ingår inte i redovisningen.

1.1.2 Variabler

Följande variabler redovisas i statistiken:

Sökt i 1:a hand	Elevernas förstahandsval till ett program.
Antagna på 1:a val	I riksnivå tabell 3 är definitionen av antagna på sitt förstahandsval: elever som vid referenstidpunkten, den 15 oktober eller närliggande vardag, fanns i utbildning på det program de sökt till i förstahand. I riksnivå tabell 2 samt kommunnivå tabell 6 är definitionen av antagna på sitt förstahandsval: elever som vid referenstidpunkten, den 1 juli eller närliggande vardag, var antagen på det program samt skola som de sökt till i förstahand.
Nybjörjare i gymnasieskolan	Elever som inte funnits i gymnasieskolan de sex tidigare åren.
Utländsk bakgrund	Utrikes födda eller inrikes födda med två utrikes födda föräldrar.
Svensk bakgrund	Inrikes födda med minst en inrikes född förälder
Kön	Kvinnor, män
Kommun	Elevens folkbokföringskommun
Län	Län där skolan är belägen
Skola	Skolenhet
Föräldrarnas högsta utbildningsnivå	Förgymnasial, gymnasial samt kort eller lång eftergymnasial utbildning

1.1.3 *Statistiska mått*

Statistiken anges som antal, andelar, summor, medelvärden och spridningsmått.

1.1.4 *Redovisningsgrupper*

Statistiken redovisas efter följande grupperingar:

Riket, län, kommun, kön, svensk/utländsk bakgrund, föräldrarnas utbildningsnivå och gymnasieprogram/studieväg/inriktning.

1.1.5 *Referenstider*

Statistikens avser 1 juli samt 15 oktober.

1.2. Fullständighet

Statistiken omfattar samtliga elever som sökt till gymnasieskolan läsåret 2012/13.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den allmänna bedömningen är att såväl registret över skolor samt den statistik som publiceras håller god kvalitet men viss övertäckning av personer som sökt till gymnasieskolan termin 1 efter första juli kan förekomma.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Statistiken är totalräknad och därmed inte påverkad av urvalsosäkerheter.

2.2.2 Ramtäckning

Det förekommer fall när antagningskanslier och fristående skolor med eget gymnasieintag fått uppskov och därför inkommer med uppgifter efter den 1 juli 2012. Det kan medföra en viss övertäckning av personer som skickar in en sen ansökan efter den 1 juli eller personer som söker till reservplatser i augusti. Inga studier har genomförts särskilt kring detta men erfarenheten visar att det inte påverkar statistiken i någon större utsträckning.

2.2.3 Mätning

Uppgifter om sökande och antagna i gymnasieskolan samlas in från kommunala antagningskanslier samt från fristående skolor som inte har avtal med kanslierna. De mätfel som kan förekomma finns om möjligt i den maskinella granskningen och upprättningen som görs av materialet innan det anses hålla fullgod kvalitet för statistikframställning.

2.2.4 Svarsbortfall

Svarsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värde på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett undersökningsobjekt (t.ex. person, företag, kommun osv.) är det frågan om *objektsbortfall*; saknas enbart vissa värden, handlar det om *partiellt bortfall*.

Inget känt objektsbortfall finns.

Partiellt bortfall förekommer för några variabler. Huvudmannen rapporterar in elever med skyddad identitet eller utan svenskt personnummer genom att skapa ett tillfälligt personnummer som inte återfinns någon annanstans. Detta medför att bakgrundsvariabler så som födelseland och hemkommun saknas för dessa elever. Partiellt bortfall återfinns också i föräldrarnas utbildningsbakgrund.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser. Andra bearbetningsfel beror på den ”mänskliga faktorn”, t.ex. beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de skall inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minimera riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den ”mänskliga faktorn”, både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

Inkommet material bearbetas maskinellt efter i förhand fastställda rutiner. Exempel på kontroller som genomförs är samgranskning mot registret över elever i gymnasieskolan. Vidare kontrolleras bl.a. felaktiga studievägs-koder med hjälp av studievägsregistret, att eleverna återfinns i realistiska åldersspann, dubletter etc.

Resultaten har rimlighetskontrollerats kontinuerligt under arbetets gång och det finns inget som tyder på att det finns några fel kvar från bearbetningsfasen som kan snedvrída statistiken.

2.2.6 Modellantaganden

Inga andra modellantaganden görs än den metodik som redovisats ovan.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått i vanlig mening i form av konfidensintervall för urvalsosäkerheter beräknas inte eftersom det är en totalräknad studie. Inte heller några andra osäkerhetsmått beräknas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen genomförs årligen.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden beräknat från den senaste referenstidpunkten till publicering är ca 5 månader.

3.3 Punktlighet

Publiceringen sker enligt publiceringsplanen för serien Sveriges officiella statistik.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Uppgifter om sökande och antagna i gymnasieskolan har samlats in på tämligen likartat sätt sedan början av 1970-talet. År 1992 ändrades referenstidpunkten för antagningsberäkningen från 15 september till 15 oktober.

Vid bearbetningar över tiden bör även hänsyn tas till de reformer som genomförts av gymnasieskolan, där bland annat gymnasieprogrammen har gjorts om.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan grupper anses generellt vara god. Dock kan jämförbarheten för kommuner och skolor med få antal elever bli missvisande då variationerna kan vara stora.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Statistiken passar bra att sammanvända med annan statistik inom skolan, exempelvis slutbetyg från gymnasieskolan, övergång till högskolan, pedagogisk personal etc.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras i Skolverkets olika publikationsserier, t.ex. "Officiell statistik för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning", "Barn, elever, personal och utbildningsresultat - jämförelsetal för skolhuvudmän" och "Beskrivande data om förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning" samt i databasen SIRIS.

Ovanstående publicering sker på Skolverkets webbplats, www.skolverket.se.

Delar av statistiken finns även i "På tal om utbildning", "Statistisk Årsbok" och "Utbildningsstatistisk Årsbok" som alla utges av SCB.

5.2 Presentation

Publiceringen på Skolverkets webbplats består dels av standardiserade tabeller, dels av kortare PM samt mer utförliga publikationer som belyser och kommenterar aktuell statistik.

Möjlighet finns även att ta fram dynamiska tabeller i databasen SIRIS. <http://siris.skolverket.se>. I SIRIS presenteras uppgifterna på riks, kommun- och skolnivå. Det finns även en möjlighet att jämföra statistik på riks, läns- och kommunnivå i jämförelsetalsdatabasen. <http://www.jmftal.artisan.se/>

5.3 Dokumentation

Statistiken över elever i gymnasieskolan är dokumenterad enligt SCB:s dokumentationssystem i samråd med Skolverket. **Statistikens kvalitet** beskrivs i innevarande dokument, *Beskrivning av statistiken (BaS)*. Detaljerad information om **mikrodata** finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer är tillgängliga på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0105

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial.

5.5 Upplysningstjänster

För ytterligare upplysningar kontakta Skolverket, tfn: 08-527 332 00 vx, e-post: skolverket@skolverket.se.